

(Foreløpig utgave)

Finansdepartementet

St.prp. nr. 37

(2008 - 2009)

Om endringer i statsbudsjettet 2009 med tiltak for arbeid

(utdrag – uthevinger er foretatt av Norges museumsforbund)

økte bevilgninger til rentekompensasjon på til sammen 42 mill. kroner i 2009. Videre økes rammen for investeringstilskudd til omsorgsboliger og sykehjemsplasser med ytterligere 1 500 boenheter i 2009, med en tilhørende bevilgningsøkning på 157 mill. kroner. Lærlingstilskuddet som utbetales av fylkeskommunene, økes med 185 mill. kroner. Det innføres en midlertidig søknadsbasert tilskuddsordning for digital fornying i kommunene på 60 mill. kroner. Forslagene til økte overføringer på 6,4 mrd. kroner kommer i tillegg til ekstraordinær dekning av tapte skatteinntekter for kommunesektoren som Regjeringen varslet før jul. Dette utgjør 1,2 mrd. kroner, når det også tas hensyn til nedjusterte anslag for lønns- og prisveksten i sektoren. Utviklingen i kommunenes inntekter er nærmere omtalt i avsnitt 2.5. Bevilgningene til *samferdselsformål* økes med 3,8 mrd. kroner. Av dette går 2,3 mrd. kroner til veiformål, fordelt med 0,8 mrd. kroner til drift og vedlikehold og 1,5 mrd. kroner til investeringer. Dette gir blant annet rom for 0,5 mrd. kroner til ekstrainsats for asfaltering, 0,5 mrd. kroner til gang- og sykkelveier og nesten 0,4 mrd. kroner til ulike trafikksikkerhetstiltak. Utgiftene til jernbaneformål økes med 1,3 mrd. kroner, fordelt med 0,8 mrd. kroner til drift og vedlikehold og 0,5 mrd. kroner til investeringer. Utgiftene til Kystverket økes med 150 mill. kroner til blant annet utbygging av havner og farleder. Samferdselstiltakene bidrar ikke bare til økt sysselsetting, de gjør også Norge mer framkommelig og øker sikkerheten i trafikken. Utgiftene til *øvrige bygningsrelaterte prosjekter* økes med 2,8 mrd. kroner. Det foreslås et engangstilskudd til vedlikehold i helseforetakene på 1 mrd. kroner og et engangstilskudd til vedlikeholdsprosjekter i universiteter og høyskoler på 200 mill. kroner. Bevilgningene til vedlikehold, mindre investeringsprosjekter, prosjektering og forseringer av igangsatte prosjekter under Statsbygg økes med om lag 730 mill. kroner. Videre økes tilskuddet til utleieboliger med 250 mill. kroner, mens tilskuddet til studentboliger økes med 75 mill. kroner. **I tillegg foreslås det om lag 320 mill. kroner til en rekke andre vedlikeholdsprosjekter, herunder til nasjonale festningsverk, museer og kulturbygg.** Det foreslås også et ekstraordinært engangstilskudd på 250 mill. kroner til statlig medfinansiering av utvalgte idrettsanlegg som påbegynnes og ferdigstilles i 2009. Videre økes utlånsrammen i Husbanken med 2 mrd. kroner, fra 12 mrd. kroner til 14 mrd. kroner.

Kompetanse og omstillingsevne i arbeids- og næringsliv Regjeringen foreslår en rekke målrettede tiltak for å sette arbeidstakere og bedrifter bedre i stand til å møte nødvendige omstillinger og stimulere til innovasjon og nyskaping. De nye tiltakene kommer i tillegg til tiltakene Regjeringen allerede har gjennomført for å bedre næringslivets muligheter for å få lån og eksportfinansiering, gjennom økt garantiramme for GIEK, økt låneramme for Innovasjon Norge og statlige lån til Eksportfinans. Arbeidsmarkedstiltakene økes med 6 000 plasser i gjennomsnitt for 2009, og NAV tilføres 320 nye stillinger til oppfølging av flere arbeidssøkere og for å håndtere flere tiltaksplasser. Permitteringsregelverket endres ved at arbeidsgiverperioden med lønnsplikt under permittering reduseres fra 10 dager til 5 dager og den maksimale perioden med dagpenger under permittering økes fra 30 uker til 42

Regjeringen foreslår å bevilge ytterligere 75 mill. kroner som et engangstilskudd til studentboligbygging i 2009. Dette vil bidra ytterligere til at alle får lik rett til utdanning uavhengig av økonomisk og sosial situasjon. Forslaget vil gi om lag 300 flere hybelenheter enn det som er lagt til grunn i saldert budsjett 2009.

Kap. 271 Universiteter

Post 50 Basisfinansiering statlige universiteter

Tilskudd til vedlikehold av bygg utenfor husleieordningen

De selvforvaltende institusjonene i universitets- og høyskolesektoren eier egne bygg i tillegg til at de har enkelte leieforhold. Eierskapet innebærer at de er ansvarlig for forvaltning, drift, vedlikehold og rehabilitering av byggene. Det er mulig å gjennomføre flere rehabiliterings- og vedlikeholdstiltak i sektoren utover det som er planlagt gjennomført i 2009. Regjeringen foreslår å bevilge éngangstilskudd for 2009 til følgende konkrete tiltak:

- ESFRI (European Strategy Forum on Research Infrastructure) har et veikart for europeisk forskningsinfrastruktur. ECCSEL-prosjektet (European Carbon Dioxide Capture and Storage Laboratory Infrastructure), som er et forslag initiert av NTNU og SINTEF knyttet til karbonfangst og –lagring, ble tatt inn på ESFRIs veikart i 2008. På dette området har NTNU og SINTEF internasjonalt anerkjent spisskompetanse, og prosjektet er i tråd med Regjeringens strategi for forskning og miljøopsatser. Gjennomføring av prosjektet forutsetter oppgradering og rehabilitering av kjemibygge og laboratorier. Regjeringen foreslår et engangstilskudd på 120 mill. kroner til NTNU i 2009 knyttet til prosjektet.
- Universitetet i Oslo har behov for renovering og ombygging av høyblokkene på Blindern (SV- og HF-fakultetet) og Domus Medica for at de skal være tilstrekkelig oppgradert til dagens forsknings- og undervisningsformål. Regjeringen foreslår et engangstilskudd på 50 mill. kroner i 2009 til Universitetet i Oslo knyttet til dette.
- **Universitetet i Bergen har behov for renovering, ombygging og oppgradering av arealer i tilknytning til Bergen Museum. Regjeringen foreslår et engangstilskudd på 30 mill. kroner til Universitetet i Bergen knyttet til dette.**

Når det gjelder øvrige vedlikeholds- og byggeprosjekter innenfor universitets- og høyskolesektoren vises det til nærmere omtale av disse under kap. 1580 og kap. 2445 under Fornyings- og administrasjonsdepartementet.

Samlet sett foreslås det at bevilgningen på kap. 271, post 50 økes med 200 mill. kroner i 2009.

ekstratilskuddet over statsbudsjettet ikke kvalifisere til å motta tilskudd gjennom den ordinære tilskuddsordningen for idrettsanlegg fra spillemidlene. Følgende kriterier legges til grunn: - Midlene fordeles til godkjente idrettsanlegg som kan påbegynnes og ferdigstilles i 2009. - Midlene fordeles til idrettsanlegg som har stor betydning for barn og ungdom. - Midlene fordeles til idrettsanlegg over hele landet. - Midlene er en engangsbevilgning i 2009.

Kap. 320 Allmenne kulturformål

Post 72 (Ny) Lokale og regionale kulturbygg

Regjeringen foreslår en bevilgning på 70 mill. kroner til vedlikeholds- og investeringstiltak ved lokale og regionale kulturbygg. Midlene er en éngangsbevilgning i 2009.

Bevilgningsforslaget under denne posten må ses i sammenheng med den typen prosjekter som vurderes i forhold til den spillemiddelfinansierte støtteordningen for regionale møteplasser og formidlingsarenaer for kultur. Til denne ordningen foreligger det hvert år et større antall søknader om støtte til viktige prosjekter som det ikke har vært mulig å etterkomme innenfor rammen av tilgjengelige midler. Det foreligger et betydelig behov for små og store vedlikeholds- og investeringstiltak ved en rekke kulturinstitusjoner over hele landet, ikke minst innenfor museumssektoren. Mange av disse tiltakene har et begrenset omfang, vil kunne igangsettes raskt og fullføres i løpet av inneværende år.

Kap. 320 Allmenne kulturformål

Post 73 Nasjonale kulturbygg

Norsk Bergverksmuseum har ansvaret for bevaring, forvaltning og formidling av det fredete kulturminnet Kongsberg Sølvverk. Muséet har i tillegg musealt ansvar for norske mineraler og bergverk, og for den Kongelige Mynts museum, Kongsberg Våpenfabrikks museum og Kongsberg skimuseum. Samlingene viser ulike sider av tidligere statlig virksomhet på Kongsberg og har stor nasjonal verdi. Med unntak av Våpenfabrikkmuseet, er samlingene lokalisert i smeltehytta fra 1844 og andre verksbygninger fra 1800-tallet. Disse bygningene er ikke egnet for bevaring og utstilling av deler av gjenstandssamlingen, foto og arkiv eller for kontorlokaler. Muséet mangler også egnede rom for undervisning, møter og seminarer. Det er derfor behov for et nytt bygg for å ivareta arbeidsmiljøkrav, sikkerhet og gi riktige lys- og klimaforhold i bevaring og formidling av gjenstander, foto og arkiver. Det er med bakgrunn i en behovsanalyse utarbeidet et romprogram på 3 300 kvadratmeter for et nybygg i tilknytning til de tidligere sølvverksbygningene i Kongsberg. I romprogrammet inngår nødvendige arealer til formidling og oppbevaring av Norges Banks samling av mynter mv. Kostnadene er foreløpig anslått til 100 mill. kroner. På grunnlag av gjennomført forprosjekt, som kan foreligge våren 2010, vil en kunne fastsette kostnadsramme og framdriftsplan. I 2009 kan prosjektering og

vedlikehold og 483 mill. kroner på post 30 Investeringer i linjen. Sammenliknet med saldert budsjett 2009 er dette en økning på totalt 18,4 pst. på kap. 1350 Jernbaneverket. Budsjettet for Jernbaneverket for 2009 vil med dette øke med over 2,3 mrd. kroner, eller 38,4 pst. sammenlignet med vedtatt budsjett for 2008.

Bevilgningen vil bli brukt til tiltak og prosjekter som har mest mulig direkte og indirekte sysselsettingseffekt og som ikke medfører bindinger for etterfølgende budsjettår. Tiltakene vil kunne settes i verk fra månedsskiftet februar/ mars og utover våren/sommeren 2009.

Post 23 Drift og vedlikehold

Regjeringen foreslår å øke bevilgningen til drift og vedlikehold av jernbanenettet med 818 mill. kroner. Av dette legges det opp til å bruke 758 mill. kroner til økt vedlikehold av jernbanenettet. Vedlikeholdstiltakene har stor geografisk spredning og er antatt å gi høy sysselsettingseffekt.

Vedlikeholdstiltakene vil gi bedre regularitet og punktlighet i togtrafikken. Videre vil tiltakene bedre sikkerheten, øke tilgjengeligheten og gi bedre publikumsinformasjon. Regjeringen foreslår å sette av 120 mill. kroner til forebyggende vedlikehold. Dette omfatter sporjustering, skinnesliping, skogrydding og utbedring av kjente feil og mangler. Til fornyelse av jernbanenettet settes det av 638 mill. kroner til følgende tiltak:

- Dovrebanen: ballastrensing, sville- og skinnebytte.
- Bergensbanen: drenering, skinne- og svillebytte.
- Nordlandsbanen: ballastrensing og diverse fornyingstiltak.
- Bergens- og Sørlandsbanen: fornying av kontaktledningsanlegg og diverse fornyingstiltak.
- Drammen-, Kongsvinger-, Vestfold- og Østfoldbanen: opprusting av parkeringsarealer og bygninger, gjerding og diverse fornyingstiltak.
- Rørosbanen: svillebytte.
- Ofotbanen: diverse fornyingstiltak.
- Kongsberg stasjon: fornying av sikringsanlegg.
- Opprusting av publikumsområder, stasjoner og plattformer.
- Fornyning av bruer.
- Fornyning av strømforsyningsanlegg og strømomformere.

Videre legges det opp til å bruke 60 mill. kroner til å øke Jernbaneverkets inntak av lærlinger i jernbanetekniske fag, økt planlegging av store investeringsprosjekter og mindre tiltak på Jernbaneskolen og **Jernbanemuseet**.

Post 30 Investeringer i linjen

Regjeringen foreslår å øke investeringene i jernbanenettet med 483 mill. kroner.

Av dette legges det opp til å bruke 240 mill. kroner til forsert anleggstart for prosjektene Barkåker - Tønsberg og Gevingåsen tunnel, slik at anleggstart kan forseres til omkring 1. april 2009. I tillegg til å ha en sysselsettingseffekt, vil dette føre til at nytten for jernbanetransporten kan tas ut tidligere enn planlagt. Avsetningen til Barkåker - Tønsberg øker fra 160 mill. kroner til 280 mill. kroner, og for Gevingåsen tunnel fra 150 mill. kroner til 270 mill. kroner.

Kap. 1429 Riksantikvaren

Det foreslås i alt 223 mill. kroner til fredete og verneverdige kulturminner og kulturmiljøer, brannsikring og fartøyer.

Midlene foreslås fordelt som følger:

- istandsetting og vedlikehold av fredete bygninger i privat eie (76 mill. kroner)
- **istandsetting og vedlikehold av tekniske og industrielle kulturminner, fartøyer fartøyvernssentrene (45 mill. kroner)**
- istandsetting og tilrettelegging av ruiner, bergkunst og arkeologiske kulturminner med vekt på universell utforming (25 mill. kroner)
- brannsikring av tette trehusmiljøer, middelalderkirker og andre særlig kulturhistorisk verdifulle/viktige kirker (77 mill. kroner) Innenfor den foreslåtte økningen på 223 mill. kroner på kulturminnefeltet vil det bli satset på prosjekter og tiltak som kan slutføres i løpet av 2009 eller som kan inngå i mer langsiktig istandsettingsarbeid, eventuelt forsere et slikt arbeid. Tiltakene vil kunne iverksettes raskt og ha umiddelbar effekt på sysselsettingen. Tiltakene vil være arbeidsintensive og kompetansebyggende og bidra til økt sysselsetting i en rekke av håndverksfagene innenfor bygg- og anleggsbransjen.

Post 72 Vern og sikring av fredete og verneverdige kulturminner og kulturmiljøer, kan overføres, kan nyttes under post 21

Posten foreslås økt med 136 mill. kroner til istandsetting og vedlikehold av fredete og verneverdige kulturminner og kulturmiljøer.

Riksantikvaren har som oppfølging av St.meld. nr 16 (2004-2005) *Leve med kulturminner* foretatt en gjennomgang og dokumentasjon av tilstand og vedlikeholdsbehov av alle fredete bygninger i privat eie. Tilstandsvurderingen gir et godt grunnlag for prioritering og målretting av tiltak. Ca. 2700 av de ca. 3500 fredete bygningene er i privat eie. Med et par unntak er gjennomgangen slutført i samtlige fylker. Istandsettings- og vedlikeholdstiltak kan derfor settes i gang i fleste fylkene.

I særlige tilfeller kan det også kunne være aktuelt å bruke midler på ikke fredete bygninger med særlig stor verneverdi og som er i privat eie, samt på offentlige bygninger for å gi en gammel bygning som har mistet sin opprinnelige funksjon, et nytt og publikumsrettet innhold. Dette bør primært skje som samfinansiering med den aktuelle offentlige eier.

Istandsettingsprogrammet for teknisk og industrielle kulturminner omfatter 10 nasjonalt prioriterte anlegg. I tillegg er det registrert og dokumentert en rekke andre anlegg med stor kulturhistorisk verdi.

Det er etablert tre nasjonale fartøyvernssentre som i tillegg til å utføre ordinære oppdrag som verft, ivaretar viktige oppgaver innefor dokumentasjon og håndverksutvikling på vegne av forvaltningen. Nødvendig oppgradering av eksisterende og ny infrastruktur er viktig for at sentrene skal ivareta sine forpliktelser i forhold til forvaltningen.

Istandsetting og vedlikehold av fredete og verneverdige bygninger i privat eie, tekniske og industrielle kulturminner og styrking av fartøyvernssentrene vil ha gode

og umiddelbare sysselsettingseffekter, både når det gjelder bygningsarbeidere og arkitekter og for verftsansatte ved fartøyvernsentrene. Norge har et stort antall ruiner, bergkunst og arkeologiske kulturminner med store kulturhistoriske verdier. Tilrettelegging for bruk og opplevelser og formidling av disse krever særlige tiltak. Tilrettelegging med vekt på universell utforming og vedlikehold av ruiner, bergkunst og arkeologiske kulturminner vil omfatte utbedring av gangveier, bygging av plattformer, vegetasjonspleie, skilting osv. Tiltakene vil gi sysselsettingseffekt for landskapsarkitekter og ulike fag innefor anleggssektoren og vil stimulere sysselsettingen på kort sikt.

Post 73 Brannsikring og beredskapstiltak, kan overføres, kan nyttes under post 21

Posten foreslås økt med 77 mill. til brannsikring av kulturhistorisk verdifulle trehusmiljøer og kirker.

Norge har 180 kulturhistorisk verdifulle trehusmiljøer, 191 middelalderkirker og 765 andre kulturhistoriske verdifulle kirker, hvorav 12 kirker anses å være av nasjonal verdi. Mange av disse har manglende eller mangelfull brannsikring. Brannsikring av tette trehusmiljøer og kulturhistorisk verdifulle kirker reiser derfor store utfordringer og er viktig for å sikre disse verdiene i et langsiktig perspektiv. Ved å iverksette brannsikringstiltak vil brannfaren minske betraktelig. Kommunene vil fortsatt ha ansvaret for tilsyn og for å holde brannsikringstiltakene ved like.

Dette vil være tiltak som kan gjennomføres innenfor en avgrenset tidsperiode, men som vil gi langvarige effekter i form av økt sikkerhet for mennesker og verdier. Det vil dreie seg om manuelt arbeid og mindre anleggsarbeider.

Post 74 Fartøyvern, kan overføres

Posten foreslås økt med 10 mill. kroner til istandsetting og vedlikehold av verneverdige fartøyer. Riksantikvaren har erklært ca. 190 fartøyer som verneverdige fartøyer. Istandsetting og vedlikehold av fartøyer vil ha umiddelbar sysselsettingseffekt, både for fartøyvernsentrene og mindre verft som utfører arbeid på den verneverdige flåten på ordinært kommersielt grunnlag.

4.12 Fornyings- og administrasjonsdepartementet Kap. 01 H.M. Kongen og H.M. Dronningen

Post 51 Særskilte prosjekter ved Det Kongelige hoff Det er avdekket vedlikeholdsbehov på hovedhuset på Skaugum estimert til 12,6 mill. kroner, som omfatter blant annet dreneringsarbeider på syd- og østfasaden, rivning og utbedring av altaner, balkonger og terrasser, fasadearbeider og vindusrehabilitering. Det er lagt til grunn at tiltaket kan ferdigprosjekteres og igangsettes til påske inneværende år. Bevilgningen på posten foreslås på denne bakgrunn økt med 12,6 mill. kroner, til 28,3 mill. kroner.

Kap. 1521 Direktoratet for forvaltning og IKT

Post 60 (Ny) Prosjekttilskudd til digital fornying i kommunene, kan overføres

Regjeringen foreslår at det etableres en midlertidig, søknadsbasert tilskuddsordning for digital fornying i kommunene med sikte på effektivisering av de kommunale tjenestene. Bevilgningen skal dekke tilskudd til prosjekter med utviklingskarakter og som gir læringseffekt for andre kommuner, fylkeskommuner og statlige virksomheter. Tilskuddet skal bidra til å sikre bedre elektronisk samhandling både innen en kommune, mellom kommuner og mellom kommune og stat. Ordningen skal føre til bedre elektroniske tjenester til innbyggere og næringsliv, og dessuten styrke kompetansen i offentlig sektor om målrettet fornying basert på digitale tjenester. Ordningen skal understøtte arbeidet med å utvikle og ta i bruk digitale fellesløsninger i offentlig sektor.

Kriterier for måloppnåelse er om ordningen medvirker til at det utvikles nye eller forbedrede elektroniske offentlige tjenester i kommune, samt om den elektroniske samhandlingen mellom stat og kommune og i kommunesektoren forbedres.

Ordningen innebærer at det tildeles støtte på inntil 20 pst. av prosjektkostnaden. Tilskudd gis til prosjekter som starter opp innen utgangen av 2009. Prosjektene må ha utviklingskarakter og ha læringseffekt for andre kommuner og fylkeskommuner. Tilskudd kan gis på bakgrunn av søknader fra kommunesektoren og til prosjekter som er utviklet i samarbeid med eller er initiert av KS. Statlige virksomheter kan selv initiere utviklingsprosjekter og utviklingsprogrammer i et utvalg kommuner/fylkeskommuner. Støtte kan i særskilte tilfeller gis til prosjekter i kommuner/fylkeskommuner som gjennomføres av statlig virksomhet.

Etter utlysning av tilskuddsordningen kan Direktoratet for forvaltning og IKT (DIFI) utbetale tilskudd etter nærmere fastsatte kriterier i tråd med målene for ordningen. Resultatkontroll og oppfølging skjer ved at tilskuddsmottakerne leverer sluttrapport og regnskap og eventuelt fremdriftsrapporter med regnskap. DIFI foretar generell formalia- og sannsynlighetskontroll av rapportene og regnskapene.

Kap. 1580 Byggeprosjekter utenfor husleieordningen

Post 30 Prosjektering av bygg, kan overføres

Det foreslås å starte prosjektering av nytt utstillingsveksthus ved Naturhistorisk museum på Tøyen i Oslo (8 mill. kroner) og samlokalisering av Norges veterinærhøgskole og Veterinærinstituttet på Ås (15 mill. kroner). Samlet behov for å fullføre disse to forprosjektene forventes å beløpe seg til hhv. 10,5 mill. kroner og 90 mill. kroner. På bakgrunn av ovennevnte foreslås bevilgningen på posten økt med 23 mill. kroner, til 63 mill. kroner.

Post 31 Igangsetting av byggeprosjekter, kan overføres

I saldert budsjett 2009 er det satt av 60 mill. kroner til startbevilgning til nybygg for Odontologisk fakultet ved Universitetet i Bergen. Prosjektet har en kostnadsramme på 780,4 mill. kroner i prisnivå pr. 1. juli 2009. For å forsere arbeidene i dette prosjektet foreslås det bevilget ytterligere 20 mill. kroner i 2009. Bevilgningen på posten foreslås på denne bakgrunn økt med 20 mill. kroner, til 80 mill. kroner.

Tiltakene vil kunne igangsettes relativt raskt, og som en følge av spredningen i Statsbyggs eiendomsmasse ha virkning over store deler av landet. Av de i alt 141 mill. kronene er 30 mill. kroner knyttet til oppgradering av fengselseiendommene. Det foreslås videre at om lag 67 mill. kroner settes av til vedlikeholdstiltak på høyskoler mv. som inngår i husleieordningen, og at 44 mill. kroner settes av til ombygninger og brukertilpasninger av øvrige eiendommer under Statsbygg.

Samlet foreslås bevilgningen på posten økt med 141 mill. kroner til 241 mill. kroner.

4.13 Finansdepartementet

Kap. 1632 Kompensasjon for merverdiavgift

Post 61 Tilskudd til kommuner og fylkeskommuner, overslagsbevilgning

Det vises til forslag om økte bevilgninger til kommunene, blant annet tilskudd på 4 mrd. kroner til vedlikehold og rehabilitering av kommunal infrastruktur. Som følge av dette anslås merverdiavgiftskompensasjonen til kommuner og fylkeskommuner å øke med 800 mill. kroner i 2009. I saldert budsjett 2009 er det bevilget 13 650 mill. kroner på posten. Det foreslås at bevilgningen på posten økes med 800 mill. kroner til, 14 450 mill. kroner.

Kap. 5501 Skatter på formue og inntekt

Post 72 Fellesskatt

Det vises til omtale i kapittel 3 om forslag til konjunkturavhengig skattelette. Det vises også til Ot.prp. nr. 30 (2008-2009) Om endringer i skatteloven. På denne bakgrunn foreslås bevilgningen satt ned med 3 250 mill. kroner, fra 157 500 mill. kroner til 154 250 mill. kroner.

4.14 Forsvarsdepartementet

Kap. 1710 Forsvarsbygg og nybygg og anlegg

Post 46 Ekstraordinært vedlikehold, kan overføres

Det er Regjeringens målsetting at fredete og fredningsverdige kulturminner og kulturmiljøer skal være sikret og ha ordinært vedlikeholds nivå innen 2020, jf. St. meld. nr. 26 (2006-2007) *Regjeringens miljøpolitikk og rikets miljøstandard*, og St.prp. nr. 48 (2007-2008) *Et forsvar til vern om Norges sikkerhet, interesser og verdier*.

Gjennom tilstandsvurdering av samtlige nasjonale festningsverk har Forsvarsbygg avdekket et betydelig vedlikeholdsbehov. **Det foreslås å øke bevilgningen til ekstraordinært vedlikehold av de nasjonale festningsverkene med 88 mill. kroner. Bevilgningen vil bli benyttet til å videreføre arbeidet med å sette i stand murer og byggverk som utgjør en potensiell fare for sikkerheten til de som benytter seg av eller besøker festningene, samt til vedlikehold av byggverk som er i kritisk forfatning. Sammen med de allerede bevilgede midlene for 2009 vil dette utgjøre**

et betydelig løft for å bedre vedlikeholdet av våre nasjonale festningsverk, jf. omtale i St.prp. nr. 1 (2008-2009) Forsvardepartementet.

På bakgrunn av ovennevnte foreslås det at bevilgningen på posten økes med 88 mill. kroner til 112 mill. kroner.